

In illud: Profecti in pagum invenietis pullum alligatum

Τοῦ Ἀθανασίου, ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας, εἰς τό· «πορεύεσθε εἰς τὴν κατέναντι κώμην καὶ εὑρήσετε πῶλον δεδεμένον.»

1.1 «Οἱ τὰ ἐπίγεια φρονήσαντες» καὶ τῆς ἐντολῆς τοῦ θεοῦ κατα φρονήσαντες καὶ ἐν τῷ βίῳ τούτῳ μοχθήσαντες, οὗτοι πρὸ τῆς τῶν ἀγαθῶν εὐρέσεως ἐν ἀγνοίᾳ διέτριβον. 1.2 οἵμαι γάρ καὶ τὸν σοφώτατον Σολομῶντα διὰ τοῦτο λέγειν, δτι «καιρὸς τοῦ ζητῆσαι καὶ καιρὸς τοῦ ἀπολέσαι.» 1.3 τουτέστιν ἡμαρτες· ἡσύχασον. εἰ γάρ καὶ ποτε ἐν ἀγνοίᾳ διατρίβων ἀπώλειαν τῇ σεαυτοῦ ψυχῇ περιεποιήσω, ἀλλὰ καιρὸς γέγονε τοῦ ζητῆσαι ἡμᾶς ταύτην. 1.4 ὡς καὶ ὁ κύριος καὶ σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς 1.4 ὁ χριστὸς ἐν εὐαγγελίοις διδάσκει λέγων· «ζητεῖτε καὶ εὑρήσετε.» καὶ πότε δὲ ταύτην εὑρήσωμεν ἢ νῦν ὅτε ὁ κύριος παρὼν ἔλυσεν ἡμᾶς ἐκ τῶν τοῦ διαβόλου δεσμῶν; 1.5 ὡς καὶ ὁ μακάριος ἀπόστολος διδάσκει λέγων· «ἰδοὺ νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ἵδοὺ νῦν ἡμέρα σωτηρίας.» 1.6 καιρὸς οὖν ἡκολούθησε τοῦ ἀπολέσθαι τὴν ἐπισκοτοῦσαν ἀμαρτίαν καὶ καιρὸς ἐκάλεσε τοῦ ζητῆσαι τὸ πεπλανημένον, τοῦ λυθῆναι ἡμᾶς ἐκ τῶν δεσμῶν. 1.7 ἥλθε γάρ «ὁ λύων τοὺς πεπεδημένους καὶ ἀνορθῶν τοὺς κατερραγμένους.» ἥλθεν «ὁ κηρύσσων ἄφεσιν τοῖς αἰχμαλώτοις καὶ τοῖς τυφλοῖς ἀνάβλεψιν.» 1.8 «τότε» γάρ «ἀλεῖται ὡς ἔλαφος ὁ χωλὸς καὶ τρανὴ ἔσται γλῶσσα μογιλάλων.» 2.1 Καὶ ἄλλως δὲ ἐπιβάλωμεν τῷ ρήτῳ. κινεῖ γάρ ἡμᾶς εἰς πόθον τὸ τοῦ Σολομῶντος λεξείδιον. φησὶ γάρ· «καιρὸς τοῦ ζητῆσαι καὶ καιρὸς τοῦ ἀπολέσαι.» 2.2 ἐπειδὴ πολλῷ τῷ χρόνῳ πλανώμενον ἦν τὸ γένος τὸ ἀνθρώπινον καὶ ἀπολλύμενον ταῖς τοῦ διαβόλου πανουργίαις, καιρὸς γέγονε τοῦ ζητηθῆναι τοῦτο καὶ ἀνακληθῆναι ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας καὶ ἐλευθερωθῆναι ἐκ τῶν δεσμῶν. 2.3 χρεία γάρ ἦν ζητῆσαι ἡμᾶς καὶ μαθεῖν, δτι «τὸ μὲν γράμμα ἀποκτενεῖ, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ.» 2.4 τούτου οὖν ἀνυσθέντος καιρὸς γέγονε τοῦ ἀπολέσθαι τὸν τύπον καὶ τὴν ἐν τῷ γράμμα τι σκιάν. 2.5 «μέχρι» γάρ «καιροῦ διορθώσεως ἡσαν ἐπικείμενα.» τοῦ δὲ τελειοτέρου φανέντος «τὸ ἐκ μέρους κατήργηται.» 2.6 «ὅτε» γάρ «ἡμην νήπιος, ἐλάλουν ὡς νήπιος· ὅτε δὲ γέγονα ἀνήρ, κατήργηκα τὰ τοῦ νηπίου.» 2.7 ἀμέλει ὁ σωτήρ φησιν· «ὁ εὑρών τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει αὐτὴν καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ εὑρήσει αὐτήν.» 2.8 τουτέστιν ὁ ζητήσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ καὶ εὑρών αὐτὴν οὕσαν ἐν ἀμαρτίαις ταχυνάτῳ τοῦ ἀπολέσαι αὐτήν, μὴ συγχωρῶν αὐτὴν ἐγχρονίζειν ἐν κακίᾳ, ἵνα καιρὸν λάβῃ, ζητήσας αὐθίς εὑρήσει αὐτὴν ἐν ἀρετῇ. 2.9 καὶ γάρ εἴ τις βούλεται εὑρεῖν τὴν ἔαυτοῦ ψυχὴν ἐκτὸς κολάσεως, ἀπολέσει αὐτὴν πρὸς τὸ παρόν, ἵνα Χριστὸν κερδήσῃ· 2.10 τὸ δὲ ἀπολέσαι ἐνταῦθα διδάσκει ὁ σωτήρ, οὐχ ἵνα ἀπώλειαν τῇ ψυχῇ ἔαυτῶν περιποιησώμεθα, ἀλλ' ἵνα ἐν καιρῷ μαρτυρίου μὴ φεισώμεθα χρημάτων, μὴ κτημάτων, μὴ τέκνων, μὴ γονέων, μὴ σώματος, μηδὲ αὐτῆς τῆς ψυχῆς· ἀλλὰ παραδῶμεν ἔαυτοὺς μέχρι θανάτου, ἵνα, ὡς προεῖπον, εὑρώμεν τὴν ψυχὴν ἔαυτῶν ἐν τῇ τῶν οὔρανῶν βασιλείᾳ. 2.11 οὕτω γάρ καὶ ὁ σωτήρ διδάσκων ἔλεγεν· «ὁ ἀγαπῶν πατέρα ἢ μητέρα ἢ τέκνα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ ἔστι μου ἄξιος» καὶ «ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ εὑρήσει αὐτήν.» 3.1 Εἴ τις οὖν βούλεται εὑρεῖν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἀπολέσει αὐτὴν ἐν τῷ νῦν καιρῷ. χρὴ τοίνυν ἀπολέσθαι ἐν ἡμῖν τὴν κακίαν, ἵνα ζητήσαντες τὴν ἀρετὴν εὕρωμεν αὐτήν. 3.2 ἐὰν γάρ μή τις παύσηται ὁργῆς, πῶς πραότητα μελετήσει; ἐὰν μή τις ἀπολέσῃ ἀφ' ἔαυτοῦ τὴν πορνείαν, πῶς σωφροσύνην ἐπαγγέλεται; 3.3 πρῶτον μὲν γάρ ἀπολέσθαι προσήκει ἐν ἡμῖν πᾶσαν φιλαργυρίαν καὶ εἰδωλολατρίαν καὶ εἴθι-

ούτω ζητήσαι ἀκτημοσύνην καὶ θεοσέβειαν. 3.4 «ἐζήτησα» γὰρ φησὶν «ὅν ἡγάπησεν ἡ ψυχή μου, ἐζήτησα αὐτὸν καὶ εὗρον αὐτὸν καὶ εἰσήγαγον αὐτὸν εἰς οἶκον μητρός μου καὶ εἰς τὸ ταμίειον τῆς συλλαβούσης με.» 3.5 οὗτος δέ ἐστιν ὁ Χριστὸς ὁ σημαι νόμενος, «κύριος τῶν δυνάμεων,» ὁ διὰ τὰς ἡμετέρας ἀμαρτίας κατελθὼν ἔξ οὐρανοῦ καὶ συλληφθεὶς καὶ τεχθεὶς καὶ ἐν φάτνῃ ἀνακλιθείς, ἔως οὐ σώσῃ τὸ γένος τὸ ἀνθρώπινον. 3.6 οὕτω γὰρ φειδόμενος ἡμῶν ἀποστέλλει καὶ νῦν τοὺς ἑαυτοῦ μαθητὰς εἰς τὴν κατέναντι κώμην εἰπὼν πρὸς αὐτούς· «πορεύεσθε εἰς τὴν κατέναντι κώμην καὶ εύρήσετε πῶλον δεδεμένον· λύσαντες ἀγάγετε μοι.» 3.7 καὶ πορεύονται οἱ ἄγιοι ἀπόστολοι καὶ λύουσι τὸν πῶλον κατὰ τὰ κελευσθέντα αὐτοῖς ὑπὸ τοῦ κυρίου. 3.8 μεγάλων δέ ἐστιν ἀνδρῶν λῦσαι τὸν πῶλον τοῦτον, ἀγαπητοί. μεγάλων δέ φημι, οὐ τὴν σωματικὴν ἡλικίαν, ἀλλὰ μεγάλων ἐν πίστει, ἐν ἀγάπῃ, ἐν δικαιοσύνῃ, μεγάλων ἐν φρονήσει, ἐν ἀνδρείᾳ, ἐν ἀρετῇ. 3.9 ὅποις μαρτυρεῖται καὶ Μωϋσῆς γεγονέναι, ὡς ὅταν ὁ ἀπόστολος λέγῃ περὶ αὐτοῦ· «πίστει Μωϋσῆς μέγας γενόμενος ἥρων ἵστατο λέγεσθαι υἱὸς θυγατρὸς φαραώ.» ἀλλὰ καὶ προκόπτων Ἰσαὰκ μέγας ἐγένετο. 3.10 τῶν γὰρ οὕτω μεγάλων ἐστὶ λῦσαι τὸν πῶλον τοῦτον. καὶ εἴθε κάγὼ τηλικοῦτος ἡμην, ὡς δυνηθῆναι με τῶν παρόντων λῦσαι τοὺς δεσμούς. 3.11 ἔκαστος γὰρ ἡμῶν δέδεται τοῖς τῆς ἀμαρτίας δεσμοῖς ὡς καὶ ἡ γραφὴ μαρτυρεῖ λέγουσα, ὅτι «σειραῖς τῶν ἑαυτοῦ ἀμαρτιῶν ἔκαστος σφίγγεται.» 3.12 εὐξώμεθα οὖν, ἵνα καὶ πρὸς ἡμᾶς ἀποστείλῃ ὁ Ἰησοῦς τοὺς ἑαυτοῦ μαθητάς, ὅπως καὶ ἡμᾶς λύσωσιν ἀφ' ὧν ἔκαστος ἡμῶν δέδεται δεσμῶν. 3.13 ὁ μὲν γὰρ ἡμῶν δέδεται φιλαργυρίᾳ, ὁ δὲ συμπέπλεκται πορνείᾳ· καὶ ἄλλος μὲν τῇ μέθῃ συν δέδεται, ἔτερος δὲ κεκράτηται ὑπὸ κενοδοξίας· καὶ ὃς μὲν ἀδικεῖ, ὃς δὲ ἀρπάζει τὰ τοῦ πλησίον καὶ τοῦ πένητος, ἄλλος δὲ τόκον ἐπὶ τόκῳ λαμβάνει. 3.14 καὶ τέλος πάντες ἡσθενήσαμεν ἐν ταῖς ἀδικίαις ἑαυτῶν καὶ χρήζομεν τῆς παρὰ τοῦ σωτῆρος ἰάσεως· καὶ χρήζομεν αὐτοῦ, ἵνα καὶ πρὸς ἡμᾶς ἀποστείλῃ τοὺς ἑαυτοῦ μαθητάς καὶ λύσωσιν ἡμᾶς ἐκ τῶν τοῦ διαβόλου δεσμῶν. 3.15 οὕτω γὰρ φησὶ πρὸς τοὺς μαθητάς· «πορεύεσθε εἰς τὴν κατέναντι κώμην καὶ εύρήσετε πῶλον δεδεμένον· λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε μοι.» 3.16 κώμην δὲ τὴν κατέναντι ὅταν ἀκού σης, τὸν περίγειον τόπον ὑπολάμβανε· ἡ γὰρ πόλις ἐστὶν ἐπουράνιος. 3.17 ὡς καὶ ὁ μακάριος Παῦλος γράφει λέγων· «οὐ γὰρ ἔχομεν ὥδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν,» «ῆς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ θεός.» 3.18 καὶ πάλιν ὁ αὐτός φησιν· «οὐ γὰρ προσεληλύ θατε ψηλαφωμένω δρει καὶ κεκαυμένω πυρί, ἀλλὰ προσεληλύθατε Σιών δρει καὶ πόλει θεοῦ ζῶντος, Ἱερουσαλήμ ἐπουρανίω, καὶ μυριάσιν ἀγγέλων πανηγύρει.» 4.1 Τοιοῦτοι δὲ ἡσαν πάντες οἱ ἄγιοι καὶ ὅσιοι κατὰ τὸν Παῦλον πολι τευόμενοι ταύτης ὀρέγονται. ἄκουε γὰρ αὐτοῦ λέγοντος· «εἰ γὰρ ἐκείνης ἐμνημόνευον ἀφ' ἣς ἐξεβλήθησαν, εἶχον ἄν καιρὸν ἀνακάμψαι· νῦν δὲ κρείττονος ὀρέγονται, τουτέστιν ἐπουρανίου.» 4.2 τοιοῦτοι δὲ ἡσαν οἱ ἄγιοι ἀπόστολοι καὶ μαθηταὶ τοῦ κυρίου, οἵτινες μετὰ τοῦ Πέτρου λέγουσιν· «ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἡκολουθήσαμέν σοι.» 4.3 ἀποστέλλονται οὖν λῦσαι τὸν προειρημένον πῶλον. ἡ γὰρ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν παρουσία καὶ φιλανθρωπία ἀνεκαλέσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς κατέναντι κώμης εἰς τὴν ἐπουράνιον πόλιν, τὴν ἄνω Ἱερουσαλήμ. 4.4 οἵμαι γὰρ ὅτι διὰ τὴν γενομένην τοῦ Ἀδάμ παρακοὴν ἐξεβλήθημεν ἐκ τοῦ παραδείσου καὶ εἰς κώμην τὴν κατέναντι ἀπωκίσθημεν. 4.5 «ἐξέβαλε» γάρ φησιν «ὁ θεὸς τὸν Ἀδάμ καὶ κατώκισεν αὐτὸν ἀπέναντι τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς.» καὶ ὥδε οὖν εἰς τὴν κατέναντι κώμην ἀποστέλλονται οἱ μαθηταὶ ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ λῦσαι τὸν προλεχθέντα πῶλον. 4.6 καὶ ὅρα μήποτε διὰ τὸν ἐκβληθέντα ἀπέναντι τοῦ παραδείσου οἱ μαθηταὶ ἀποστέλλονται εἰς τὴν κατέναντι κώμην ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ λῦσαι τὸν πῶλον τοῦτον. 4.7 διὰ γὰρ τοῦτο

έπεδήμησεν ό σωτήρ καταλιπών τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα πρόβατα τὰ μὴ πεπλανημένα, ὅπως πορευθεὶς ζητήσῃ τὸ πεπλανημένον καὶ εύρών αὐτὸν χαίρει ἐπ' αὐτῷ. συγχαίρουσι δὲ καὶ οἱ ἄγγελοι «έπὶ ἐνὶ ἀμαρτωλῷ μετανοοῦντι.» 4.8 ζητητέον δὲ εἰ μόνοι τῆς τοῦ πώλου διακονίας ἔνεκεν ἀπεστάλησαν οἱ μαθηταὶ εἰς τὴν κατέναντι κώμην. οἵδα γάρ ὅτι πρὸ τῶν ἀποστόλων ἀόρατοι δυνάμεις διηκόνουν τῷ Ἰησοῦ. 4.9 ἵσως οὖν καὶ αὐτὰς τὰς δυνάμεις μαθητευομένας αὐτῷ ὁ κύριος ἀπέστειλεν ἅμα τοῖς περὶ τὸν Πέτρον εἰς τὴν κατέναντι κώμην λῦσαι τὸν πῶλον. 4.10 ἄκουε γάρ τοῦ εὐαγγελιστοῦ περὶ τοῦ κυρίου λέγοντος· «καὶ ἴδού» φησιν «ἄγγελοι ἐλθόντες διηκόνουν αὐτῷ.» περὶ δὲ τῆς ἀνθρωπότητος βοᾷ Δαυὶδ λέγων· «ἄρτον ἀγγέλων ἔφαγεν ἀνθρωπός, ἄρτον οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς.» 4.11 μηδεὶς τοίνυν ἐν σώματι διατρίβων καὶ εἰς τὸν βίον τοῦτον περισπώμενος νομιζέτω ὅτι ἔνδον ἐστὶ πόλεως. οὐ δύναται γάρ ὁ «τὰ τῆς σαρκὸς φρονῶν» ἐν ταύτῃ τῇ μεγάλῃ πόλει εὑρεθῆναι, ἀλλ' ἐν κώμῃ ἔτι διατρίβει ὁ τοιοῦτος. 4.12 «τὸ» γάρ «φρόνημα τῆς σαρκὸς ἔχθρα εἰς θεόν ἐστιν.» εἰδέναι οὖν δεῖ, ὅτι ὁ κώμην οἰκῶν οὐ πολιτεύεται τῇ ψυχῇ, οὐ στρατηγεῖ τῇ γνώμῃ, οὐκ ἄρχει ἑαυτῷ· πόλεως γάρ μεγάλης ἀληθῶς ταῦτα ἴδια. 4.13 ὅταν γάρ τις ἐν ἀρετῇ πολιτεύηται καὶ σωφροσύνην στρατηγήσῃ καὶ σοφίαν βουλεύσηται καὶ ἐγκρατείας ἄρξῃ, τότε τῶν ἀγίων μιμητὴς γενήσεται. 4.14 οἱ γάρ ἄγιοι «οὐκ ἔχουσιν ὥδε μένουσαν πόλιν, ἀλλ' « ὡς προεῖπον «τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦσιν,» «ῆς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ θεός.» 4.15 ἄκουε γάρ τοῦ ἀποστόλου λέγον τος· ἐπὶ τῆς γῆς «περιπατοῦντες» ἐν οὐρανοῖς τὸ πολίτευμα ἔχομεν. καὶ ὑμῶν δὲ «τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπαρχέτω,» ἀγαπητοί. 4.16 σημαίνει γάρ ὁ ἄγιος Παῦλος διὰ τοῦτο ἐπὶ γῆς «περιπατοῦντες» τὴν προκοπὴν τὴν γενομένην τοῖς μετὰ τὰ ἐνθάδε ἐν οὐρανῷ πολιτεύεσθαι μέλλουσι. 5.1 Πορευθέντες οὖν οἱ μαθηταὶ ἔλυσαν τὸν πῶλον. μαθητῶν γάρ ἔργον ἐστὶ τὸ λῦσαι τὸν πῶλον τοῦτον καὶ μαθητῶν δυναμένων ποιεῖν τὰ ὑπὸ τοῦ διδασκάλου λεγόμενα. 5.2 πολλοὶ γάρ δοκοῦντες εἶναι τοῦ Ἰησοῦ μαθηταί, οὐχ ὅπως τὰ ὑπ' αὐτοῦ λεγόμενα ποιῶσιν, ἀλλὰ καὶ ἐπιβουλεύουσι τῷ διδασκάλῳ ὡς ὁ τρισάθλιος καὶ προδότης Ἰούδας. 5.3 πηλίκος δέ ἐστιν ὁ πῶλος οὗτος, ἀγαπητοί, ὡς μὴ ἔνα κύριον ἔχειν ἀλλὰ πολλούς; εἴπον γάρ πρὸς τοὺς μαθητὰς οἱ κύριοι τοῦ πῶλου· «τί λύετε τὸν πῶλον;» 5.4 ἄρα εἰ ἦν αἰσθητὸς ὁ πῶλος οὗτος, οὐκ ἥρκει ἔνα κύριον αὐτῷ παρακαθέζεσθαι; νῦν δὲ πολλοὶ αὐτοῦ εἰσὶ κύριοι κατὰ τὸ εὐαγγέλιον. «εἶπον» γάρ φησιν «οἱ κύριοι αὐτοῦ πρὸς τοὺς μαθητάς· τί λύετε τὸν πῶλον;» 5.5 ἵσως γάρ ἐροῦσι πρὸς αὐτούς· οὐχ ὁρᾶτε πόσοι αὐτῷ παρακαθέζομεθα; πῶς δεδεμένος ἐστίν; πῶς ἐσχήκαμεν αὐτὸν ἔκδοτον; τί ἀποσπάτε ἀφ' ἡμῶν τὴν ἐργασίαν ἡμῶν; τί λύετε τὴν προσδοκίαν ἡμῶν; 5.6 ἔτι οὗτος ἡμῖν ὑπολέλειπται καὶ τούτου ἡμᾶς ἀποστῆσαι βούλεσθε; ἐὰν οὗτος λυθῇ ἀπὸ τῶν δεσμῶν, ἡμεῖς ἀντ' αὐτοῦ δεσμεύομεθα· τούτου γάρ ἐλευθερουμένου ἡμεῖς καταδι καζόμεθα. 5.7 ἐφοβοῦντο τοιγαροῦν οἱ ἀλιτήριοι δαίμονες ὁρῶντες λυόμενον τὸν πῶλον. ἐταράσσοντο ἐν ἔαυταις αἱ ἀντικείμεναι δυνάμεις, αἴτινες ἡχμαλώτευσαν ἡμᾶς. 5.8 ἀλλ' ὅτε ἐπεδήμησεν ὁ κύριος καὶ σωτήρ ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ χριστὸς καὶ ἐπέγνωσαν αὐτοῦ τὴν παρουσίαν, ἐφοβήθησαν ἀκούσαντες· «ὑπάγετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἔξωτερον τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἄγγελοις αὐτοῦ.» 5.9 ἐφοβήθησαν ἀκούσαντες. «ἰδοὺ δέδωκα ὑμῖν ἔχουσίαν πατεῖν ἐπάνω ὅφεων καὶ σκορπίων καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἔχθροῦ.» 5.10 ἐφοβήθησαν ἀκούσαντες· «πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ νίοῦ καὶ τοῦ ἀγίου πνεύματος.» 5.11 ἐφοβήθησαν μὴ οὗτός ἐστιν ὁ καὶ τὸ σκότος καταλάμπων. ἥκουσαν γάρ τοῦ προφήτου λέγοντος· «Γαλιλαία τῶν ἔθνῶν, ὁ λαὸς ὁ καθήμενος ἐν σκότει, ἔδετε φῶς μέγα.» 5.12 πάντες οὖν περὶ τοῦ

πώλου κεχήνασι, πάντες περὶ αὐτὸν κάθηνται· οὐδεὶς αὐτοῦ ἀφίσταται. οὕτω τηλικοῦτός ἐστιν οὗτος ὁ πῶλος, ώς πάντας αὐτοῦ τοὺς κυρίους τηρεῖν αὐτόν. 5.13 ἄρα, εἰ ἦν αἰσθητὸς οὗτος, οἱ κύριοι αὐτοῦ παρεκαθέζοντο αὐτῷ καὶ ὀνάριον αἰσθητὸν πολλῶν κυρίων γίνεται κτῆμα καὶ πάντες οἱ κεκτημένοι αὐτῷ παρακαθέζονται; οὐδεὶς αὐτῶν πραγμα τεύεται; οὐδεὶς αὐτῶν ἐν ἀγορᾷ βαδίζει; ἄλλο ἔργον οὐκ ἔχουσιν, ἀλλὰ πάντες αὐτῶν ὅμοι περὶ αὐτὸν ἡσχόληνται; 5.14 Ἡ ὀνάριον αἰσθητὸν ἐπὶ ἀμφόδου δέδεται· ἐπαυλιν οὐκ ἔχει· φάτνην οὐκ ἔχει· εἰς ἀγορὰν οὐκ ἀπέρχεται· ἀλλὰ πῶλος αἰσθητὸς ἐπὶ ἀμφόδου δέδεται καὶ πάντες οἱ κύριοι αὐτοῦ αὐτῷ παρακαθέζονται τηροῦντες αὐτόν; 5.15 ταῦτα λέγων οὐκ ἀναιρῶ τὴν ἰστορίαν· οὐ γὰρ ἀναιροῦμεν τὸ γράμμα διὰ τὸ πνεῦμα, ἀλλὰ σώζομεν τὴν τοῦ πνεύματος δύναμιν διὰ τοῦ γράμματος. 6.1 Ἀληθῶς ἐπὶ ὀναρίου αἰσθητοῦ ὁ κύριος ἐπεκαθέσθη εἰσερχόμενος ἀπὸ Βηθανίας εἰς Ἱεροσόλυμα. οὕτω γὰρ καὶ Ζαχαρίας προφητεύει λέγων· «εἴπατε τῇ θυγατρὶ Σιών· ἵδον ὁ βασιλεύς σου ἔρχεται σοι πραῦς καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὅνον καὶ πῶλον υἱὸν ὑποζυγίου.» 6.2 τῆς οὖν ἰστορίας ἀληθευούσης ζητῶ τὰ ἐν αὐτῇ καταχωρισθέντα πράγματα· ζητοῦμεν τὸν ἐναποκείμενον ἡμῖν θησαυρόν, ζητοῦμεν τοῦ πνεύματος τὴν δύναμιν. οὐ γὰρ ψιλῇ ἰστορίᾳ προσέχομεν· Ἰουδαίων γὰρ ἡ τοιαύτη ἀπόνοια. 6.3 ἀμέλει ὁ κύριος καὶ σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ χριστὸς διελέγχων αὐτῶν τὴν ἄνοιαν ἔφησεν· «ἔρευνάτε τὰς γραφάς, ὅτι ἐν αὐταῖς δοκεῖτε ζωὴν αἰώνιον ἔχειν,» ἀλλ' Ἰουδαῖοι μὲν ψιλῷ τῷ γράμματι προσέχοντες ἐλιμοκτονήθησαν. 6.4 εἰδότες οὖν, ἀγαπητοί, ὅτι «τὸ μὲν γράμμα ἀποκτενεῖ, τὸ δὲ πνεῦμα ζωοποιεῖ,» οὐ μόνον τῇ ἰστορίᾳ τῶν γραφῶν ἔξακολουθοῦμεν, οὐδὲ ὡς Ἰουδαῖοι ψιλῷ τῷ γράμματι προσέχομεν, ἀλλ' ὡς γέγραπται «ἔρευνάν τὰς γραφὰς» ὀφείλομεν, οὐν' οὕτω τὴν ἐκ τούτων μαρτυρίαν περὶ τοῦ Ἰησοῦ καταλαβεῖν δυνηθῶμεν. 6.5 γελάσουσι γὰρ καὶ Ἐλληνες καθ' ἡμῶν λέγον τες, ὅτι ὁ θεὸς τῶν Χριστιανῶν, ὁ καλούμενος Χριστός, εἰς ὀνάριον ἐπεκα θέσθη. 6.6 καὶ ἡμεῖς μὲν οὐκ ἀμφιβάλλομεν οὐδὲ ἀρνούμεθα αὐτοῦ τὴν ἐν σώματι παρουσίαν. διὰ γὰρ τοῦτο ἐπεδήμησεν, οὐα τὸ ἀπολωλὸς ζητήσας εὔρῃ καὶ τὸ πλανώμενον ἐπιστρέψῃ. 6.7 οὕτω γὰρ καὶ διὰ τοῦ προφήτου βοᾷ λέγων· «ἐπιστρέψατε, υἱοὶ ἐπιστρέφοντες, κάγὼ ίάσομαι τὰ συντρίμματα ὑμῶν.» πράγματα οὖν ἔστι τὰ σημαντόμενα ἐν ταῖς θείαις γραφαῖς, ἀγαπητοί. 6.8 μέγας ἔστιν οὗτος ὁ πῶλος, ὃς καὶ ἀλλαχοῦ λέγεται «υἱὸς νεώτερος.» καὶ γὰρ ὁ πῶλος ὅνος ἔστι νέος. καὶ ἡμεῖς οὖν ἔσμεν ὁ πῶλος. 6.9 ἐὰν δὲ λέγω «ἡμεῖς», πᾶσα ἡ ἀνθρωπότης ἔστιν. δύντινα ἀνθρωπον οἱ αἰχμαλωτεύσαντες πρὸ τούτου κύριοι, αὐτοὶ ἔδησαν δεσμοῖς ἀλύτοις καὶ ἔκαστος αὐτῶν δεσμὸν ἐπὶ δεσμὸν κατέδησαν. 6.10 καὶ σφοδρῶς αὐτὸν ἡσφαλίσαντο καὶ ὡς οἴμαι, ὅτι καὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ κατέδησαν μὴ συγχω ροῦντες αὐτῷ διαβῆναι ἐπὶ τὰ βελτίω. ἀλλ' ὁ φιλάνθρωπος τοῦ θεοῦ υἱὸς ὁ διὰ τοῦτο ἐπιδημήσας κελεύει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ εἰπὼν πρὸς αὐτούς· 6.11 «πορεύεσθε εἰς τὴν κατέναντι κώμην καὶ εύρήσετε πῶλον δεδεμένον· λύσαντες ἀγάγετέ μοι.» 7.1 Πολλὰ οὖν παρέσχεν ἡμῖν ἀγαθὰ ὁ κύριος, ἀγαπητοί. οὐ μόνον γὰρ τοὺς δεσμοὺς ἡμῶν, τοὺς ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας, ἔλυσεν. 7.2 ἀλλὰ καὶ «ἔξουσίαν ἡμῖν ἔδωκε πατεῖν ἐπάνω ὅφεων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἔχθροῦ.» 7.3 ἦν γὰρ ὁ διάβολος καὶ «οἱ κοσμοκράτορες τοῦ σκότους τούτου» λαβόντες ἡμᾶς αἰχμαλώτους καὶ δήσαντες ἡμᾶς προκόπτειν οὐκ ἐπέτρεπον καὶ δεσμοῖς ἀλύτοις δήσαντες οὐ συνεχώρουν βαδίζειν τῇ ὁδῷ τῇ ἀγαθῇ οὐδ' οὕτως ἡμῶν ἀφίσταντο. 7.4 ἀλλὰ καὶ δεδεμένους ἡμᾶς ἐσχηκότες πάλιν περιεκάθηντο, ὡμοί τινες ὄντες καὶ ἄγριοι δεσπόται. ἀλλ' ὁ κύριος καὶ σωτὴρ ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ χριστὸς ἐπεδήμησε «κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεσιν καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν.» 7.5 ἀμέλει ἀποστέλλει τοὺς μαθητὰς

έαυτοῦ καὶ λύουσι τὸν πῶλον. εἴτα λύσας αὐτὸν καὶ φάτνην οἰκοδομεῖ αὐτῷ καὶ νομὴν αὐτῷ ἔτοιμάζει. 7.6 τοῦτο γὰρ καὶ ὁ προφήτης βουλόμενος δεῖξαι φησί· «κύριος ποιμαίνει με καὶ οὐδέν με ὑστερήσει. εἰς τόπον χλόης, ἐκεῖ με κατεσκήνωσεν, ἐπὶ ὕδατος ἀναπαύσεως ἔξεθρεψέ με, τὴν ψυχήν μου ἐπέστρεψε.» 7.7 καὶ πάλιν· «ὁ ἔξανατέλλων χόρτον τοῖς κτήνεσι καὶ χλόην τῇ δουλείᾳ τῶν ἀνθρώπων.» 7.8 στραφέντες οὖν λοιπὸν εὐαισθητότεροι γενώμεθα καὶ ἀναγνωρίσωμεν ἔαυτῶν τὸν εὐεργέτην καὶ τὰ ὑπ' αὐτοῦ δεδομένα ἡμῖν ἀγαθὰ προθύμως δεξώμεθα. 7.9 οὕτω γὰρ εὐχαριστοῦντες δυνάμεθα λέγειν σὺν τῷ Δανίδῃ· «ἡτοίμασας ἐνώπιόν μου τράπεζαν ἔξεναντίας τῶν θλιβόντων με.» 7.10 τοιοῦτον γάρ ἔστι καὶ τό· «ἔγνω βοῦς τὸν κτησάμενον καὶ ὅνος τὴν φάτνην τοῦ κυρίου αὐτοῦ.» καὶ τάχα διὰ τοῦτον τὸν πῶλον ὁ Ἰησοῦς ἐπὶ φάτνης ἀνακλίνεται. 7.11 ἄρα γάρ τόπον οὐκ εἶχεν ὁ Ἰωσήφ; ἀνὴρ εὐγενῆς ὑπάρχων, ἀνὴρ ἀπὸ γένους βασιλικοῦ καταγόμενος, υἱὸς Δαυὶδ χρηματίζων καὶ τόπον οὐκ εἶχεν εἰ μὴ τὸ κατάλυμα, ἄλλος οὐχ ὑπῆρχε τόπος; ἡ δηλονότι πράγματα θεῖα ἦν τὰ οἰκονομούμενα. 7.12 ἀμέλει καὶ τότε πάλιν ὁ ἀντίδικος ἡμῶν διάβολος ὅρῶν τὰ κατορθούμενα τῷ τῶν ἀνθρώπων γένει συνήθως ἐφθόνησε. 7.13 νομίσας γὰρ ἔνα τῶν πάντων εἶναι τὸν κύριον παρασκευάζει τὸν Ἡρώδην ζητῆσαι τὸν τεχθέντα ἀληθινὸν βασιλέα, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσῃ. 7.14 Ἄδιον γάρ ἔστι τοῦ παμμιάρου καὶ παγκακίστου τὸ ἀπολλύειν καὶ ἀποκτένειν· τοῦ δὲ Ἰησοῦ Ἄδιόν ἔστι τὸ σώζειν καὶ τὸ περιποιεῖσθαι. 7.15 φείδεται γάρ τῶν ἔαυτοῦ κτισμάτων, ἐπειδὴ καὶ «πάντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο.» ἐπιζητήσωμεν τοιγαροῦν τὸν ἀληθινὸν βασιλέα, τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν τὸν χριστόν. 7.16 ἔξετάσωμεν ἔαυτούς, εἰ ἐλύθησαν ἡμῶν οἱ δεσμοί. καὶ εἰ λελυμένοι εἰσί, προκόψωμεν ἐπὶ τὰ βελτίω. εἰ δὲ μήπω λέλυνταί σοι οἱ δεσμοί, ἐπίδος σεαυτὸν τοῖς μαθηταῖς τοῦ Ἰησοῦ. 7.17 Θάρσει γάρ· πάρεισι καὶ νῦν οἱ λύοντες ἡμᾶς. ἔξουσίαν ταύτην εἰληφότες παρὰ τοῦ σωτῆρος, δτὶ «ὅ ἐὰν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ δὲ ἐὰν λύσητε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς.» 7.18 καὶ πάλιν· «ἐάν τινων ἀφῆτε τὰς ἀμαρτίας, ἀφέωνται αὐτοῖς.» «μακάριοι» τοιγαροῦν «ῶν ἀφέθησαν αἱ ἀμαρτίαι καὶ ὧν ἐπεκαλύφθησαν αἱ ἀνομίαι.» 8.1 Εἶπον οὖν οἱ κύριοι τοῦ πῶλου πρὸς τοὺς μαθητάς· «τί λύετε τὸν πῶλον;» οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον, «ὅτι ὁ κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει.» 8.2 ὁρᾶς τῶν μαθητῶν τὴν σοφὴν ἀπόκρισιν. ἀκούσαντες γάρ οἱ ψευδεῖς κύριοι τοῦ πῶλου δτὶ ὁ δντως καὶ ἀληθὴς κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει δεύτερον οὐκ ἀποκρίνονται. 8.3 ἀλλὰ νῶτα δίδωσιν, οὐκέτι πρὸς τὰ λεγόμενα ἀποκρινόμενοι, εὐθὺς γοῦν σπεύδουσι πρὸς τὸν ἄρχοντα ἔαυτῶν τὸν διάβολον ἀπαγγεῖλαι αὐτῷ τὰ συμβεβηκότα. καὶ ὁρᾶς ἐκεῖ θόρυβον καὶ σκέψιν καὶ συμβούλιον κατὰ τοῦ κυρίου γενόμενον. 8.4 συνάγεται γάρ ἐκεῖ πᾶσα ἡ ἀντικειμένη δύναμις καὶ γίνεται ἐκκλησία πονηρευομένων, ὅπως πληρωθῇ τὸ εἰρημένον διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος· «παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸν κατὰ τοῦ κυρίου καὶ κατὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ.» 8.5 λέγουσι γάρ πρὸς τὸν διάβολον οἱ ἀλιτήριοι δαίμονες· τί ποιοῦμεν; ὁ πῶλος λέλυται. ἀπῆλθε γάρ πρὸς τὸν κύριον ἔαυτοῦ· οὐκέτι σου ἔστιν ὑποχείριος, οὐκέτι αὐτοῦ κυριεύεις. 8.6 διελογίζετο λοιπὸν ὁ δείλαιος διάβολος τί ποιήσει τῷ Ἰησοῦ. τότε συνάγονται οἱ φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ λεγομένου Καϊαφᾶ καὶ συνεβουλεύσαντο κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν. 8.7 ἡγνόσαν γάρ οἱ ἄθλιοι, δτὶ ὁ τούτου θάνατος ἡμῖν τὴν ἀθανασίαν χαρίζεται καὶ ἡ αὐτοῦ κατάβασις ἡμῖν τὴν ἄνοδον προεξένησεν. 8.8 ἀνέστη γάρ ὁ κύριος τριήμερος ἐκ τῶν νεκρῶν σκυλεύσας τὸν ἄδην, τὸν ἐχθρὸν καταπατήσας, τὸν θάνατον λύσας, τῆς κατεχούσης ἡμᾶς ἀμαρτίας τὰ δεσμὰ διαρρήξας καὶ τοὺς πεπεδημένους

έλυτρώσατο λέγων· «έγείρεσθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν.» 8.9 ἔλευθερωθέντες οὗν ἀπὸ τῆς δουλείας τοῦ διαβόλου ἐπιγνῶμεν ἔαυτῶν τὸν εὐεργέτην. δοξάσωμεν τὸν πατέρα σὺν νὶῷ καὶ ἀγίῳ πνεύματι, μίαν θεότητα ὁμολογήσωμεν. οὕτω γὰρ πολιτευόμενοι βασιλείαν οὐρανῶν κληρονομήσωμεν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν, ὃς ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.